

NATIONELL KONFERENS

**vatten
avlopp
kretslopp**



Nationell konferens

Vatten Avlopp Kretslopp

Uppsala 22–23 mars 2012



Arrangörer: avloppsguiden
dagvattenguiden

VA planerings
guiden

NATIONELL KONFERENS

vatten
avlopp
kretslopp

Vi hälsar välkommen till Vatten Avlopp Kretslopp 2012!

– Den årliga mötesplatsen för alla som arbetar med
små avlopp, VA-planering och dagvatten

Vi gläds åt att här presentera årets konferensprogram
och att konferensen är större än någonsin tidigare.

Ett efterfrågat tema för årets konferens är resurshushållning, såväl lokalt som globalt. Här möter du nationella aktörer och experter. Du får ta del av nytänkande kommuners erfarenheter och kolla in ny teknik. Vi ser fram emot givande diskussioner som leder framåt, väcker idéer och inspirerar.

Konferensen arrangeras av Avloppsguiden, Dagvattenguiden och VA-planeringsguiden.

Missa inte årets stora chans till kompetensutveckling, mingel och nya kontakter. **Vi ses!**

Arrangörer:

avloppsguiden
dagvattenguiden
VA planerings
guiden

I samarbete med:



UPPSALA VATTEN



cirkulation



KONFERENSPROGRAM

TORSDAG 22 MARS

Resurshushållning och VA

09.00–09.30 **Registrering och KAFFE**

09.30–09.45 **Invigning av konferensen**

Stefan Hanna, kommunalråd miljö och näringsliv,
Uppsala kommun, hälsar välkommen till Uppsala.

Ett helhetsgrepp på VA-sektorns resursanvändning

09.45–10.00 **Resurshushållning och VA – hur hänger det ihop?**

Marika Palmér Rivera och Mats Johansson,
Avloppsguiden

10.00–10.20 **Vilka viktiga återvinningsbara resurser finns i VA-sektorn?**

Håkan Jönsson, SLU

Vatten – livsmedel och resurs

10.20–10.50 **Säker dricksvattenförsörjning – en utmaning för kommunerna**

Erika Lind, nationell dricksvattensamordnare,
Livsmedelsverket

Grundvattenresursen – är den hotad?

Göran Risberg, Sveriges Geologiska Undersökning

10.50–11.20 **KAFFE i utställningen**

Energi – viktig fråga för VA-Sverige

11.20–11.50 **Möjlighet till energieffektivisering i VA-branschen**

Daniel Hellström, Svenskt Vatten

Nationell biogas-strategi och stödsystem för ökad biogasproduktion

Kalle Svensson, Energimyndigheten

11.50–12.15 **Frågor och diskussion med föreläsarna**

12.15–13.30 **LUNCH i utställningen**

Avloppets växtnäring är en resurs

13.30–14.30 **Varför kommer vi inte loss?**

- Hur ska vi väga olika risker och frågor mot varandra?
- Är slamåterföring en hållbar lösning?
- Är 60%-målet för fosforåterföring ett bra miljömål?
- Hur ska vi få igång konkreta åtgärder?

Inledning – Vad händer på nationell nivå?

Erik Winnfors Wannberg, chefredaktör Cirkulation

Lantbrukets långsiktiga intresse för avloppets växtnäring

Sunita Hallgren, LRF

Åtgärder i början eller slutet av röret – varför inte både och?

Elisabeth Kvarnström, Vectura

Kadmium i avlopp – ett problem för folkhälsan?

Björn Fagerberg, Sahlgrenska sjukhuset

VA-huvudmännens perspektiv:

- Anders Finnson, Svenskt Vatten
- Carl-Olof Zetterman, vd SYVAB

14.30–15.00 **Debatt ledd av Erik Winnfors Wannberg**

15.00–15.30 **KAFFE i utställningen**



Foto: WaterAid

Internationell utblick, Stockholm Water Prize och Avlopp & Kretsloppspriset

15.30–15.50 **Vatten, fred och hälsa**

Jan Eliasson, styrelseordförande i WaterAid

15.50–16.10 **Bortom förbindelsepunkten – branschens sociala ansvar**

Tomas Blomqvist, vd UMEVA och WaterAid

16.10–16.30 **Stockholm Water Prize 2012**

Per-Arne Malmqvist, Scientific Director SIWI, presenterar årets pristagare

16.30–17.00 **Avlopp & Kretsloppspriset 2012**

- Förra årets pristagare – Mariann Teurnell, Västerviks kommun
- Utdelning av Avlopp & Kretsloppspriset 2012

17.00–17.15 **Konferensens röst – publiken tar ställning i aktuella frågor**

Utifrån detta görs ett uttalande från konferensen

17.15–19.00 **PUBMINGEL OCH EFTERSNACK i utställningen**

19.00 **PUBEN öppnar på Norrlands nation**

19.30– **KONFERENSMIDDAG**

FREDAG 23 MARS

PARALLELLT SEMINARIUM 1

Kommunal VA-planering

08.30–09.00 **KAFFE och registrering** (för nya deltagare)

09.00–09.20 **Planera och kommunicera hållbar utveckling**
Ulrika Palme, Energi och miljö, Chalmers

09.20–09.40 **Resurshushållning och VA-planering**
Karl-Axel Reimer, miljöchef Södertälje kommun

09.40–10.00 **Dricksvattenförsörjning i kommunens VA-planering**
Lena Tilly, Tyréns

10.00–10.30 **KAFFE i utställningen**

10.30–10.50 **Hållbar vattenplanering**
Mats Svensson och Margareta Lundin Unger, Havs- och vattenmyndigheten

10.50–11.10 **Regionalt samarbete inom VA-planering**
Anna Carnelius, Kalmarsundskommissionen

11.10–11.30 **Vägledande avgöranden om kommunens skyldighet gällande vattentjänster och särtaxa**
Anna Hassel, WSP group

11.30–11.45 **”Allt kommunen behöver veta om VA-planering”**
Åsa Erlandsson, VA-planeringsguiden

11.45–12.45 **LUNCH i utställningen**

12.45–13.10 **10 år av arbete med VA i omvandlingsområden**
Ola Bergeå, Miljökontoret och Fredrika Säfström, Stadsbyggnadskontoret, Falu kommun

13.10–13.35 **Ljungby kommun startade VA-planering med stöd av LOVA**
Henrik Johansson, planchef Ljungby kommun

13.35–14.00 **Västerås arbete med VA-frågor utifrån en övergripande vattenplan**
David Liderfelt, vattenplanerare, Västerås stad

14.00–14.30 **KAFFE i utställningen**

14.30–14.50 **Översiktsplanering och kommunens utveckling som drivkraft för VA-planering**
Jan von Wachenfeldt, planeringsstrateg, Region Gotland

14.50–15.10 **VA-bolagets roll i kommunens VA-planering och VA-rådgivning**
Tomas Adolphson, vice vd Roslagsvatten

15.10–15.25 **VA-planering – Länsstyrelsens roll**
Annika Svensson, Länsstyrelsen Västra Götaland, och Lennart Höglind, Länsstyrelsen Skåne

15.25–15.50 **Paneldebatt – Vem styr VA-planeringen?**
Nationella, regionala och kommunala aktörer

15.50–16.00 **Avslutning & sammanfattning av konferensen**

PARALLELLT SEMINARIUM 2

Dagvatten

- 08.30–09.00 **KAFFE och registrering** (för nya deltagare)
- 09.00–09.10 **Inledning**
Stina Adielsson, redaktör Dagvattenguiden
- 09.10–09.45 **Dagvatten i planeringen – myndighetens perspektiv**
Representant för Länsstyrelsen
- 09.45–10.15 **Kan vi säkra god dagvattenhantering och miljö-kvalitetsnormer med Plan- och bygglagen?**
Jonas Christensen, Ekologen miljöjuridik
- 10.15–10.45 **KAFFE i utställningen**
- 10.45–11.15 **Hur kan miljöbalken och vattentjänstlagen komplettera PBL i arbetet med dagvatten?**
Jonas Christensen, Ekologen miljöjuridik
- 11.15–12.00 **God kommunal planering – en förutsättning för uthållig dagvattenhantering**
Sara Malmroth, Kretsloppskontoret Göteborgs stad
- 12.00–13.00 **LUNCH i utställningen**
- 13.00–13.30 **Uthålligt byggande ur ett dagvattenperspektiv. Att ställa krav eller låta branschen ta sitt eget ansvar?**
Beatrice Kindembe, miljöspecialist, White arkitekter
- 13.30–14.15 **Nya verktyg och arbetsmetoder för hållbar dagvattenhantering**
Gilbert Svensson, Urban Water och Luleå tekniska universitet
- 14.15–14.45 **KAFFE i utställningen**
- 14.45–15.15 **Flytten av Kiruna stad. Möjligheter och utmaningar för hållbar dagvattenhantering.**
Maria Viklander, professor Luleå tekniska universitet & forskningsansvarig VA-Kluster Nord
- 15.15–15.50 **Diskussion: Hur ska kommunerna hantera miljö-kvalitetsnormerna i dagvattenarbetet?**
Moderator Maria Svanholm, Natur- och vatten-vårdssamordnare, Upplands Väsby kommun
- 15.50–16.00 **Avslutning & sammanfattning av konferensen**



Foto: Julia Bengtsson

PARALLELLT SEMINARIUM 3

Små avlopp

- 08.30–09.00 **KAFFE och registrering** (för nya deltagare)
- 09.00–09.10 **Inledning**
Erik Kärrman, Kunskapscentrum Små Avlopp
- 09.10–09.40 **Hur kontrollera små anläggningars funktion?**
Ida Sylwan, Kunskapscentrum Små Avlopp
- Så har vi tillämpat metoden för funktionskontroll i Falun**
Joanna Björkman, Falu kommun
- 09.40–09.55 **Vilken teknikvägledning ska den nationella myndigheten ge?**
Maria Hübinette, Havs- och vattenmyndigheten
- 09.55–10.15 **Föreskrifter om enskilda avloppsanläggningar i Boverkets byggregler? Krav på CE-märkning från 1 juli 2013**
Bertil Jönsson, Boverket
- 10.15–10.30 **Frivillig produktcertifiering på gång**
Ola Palm, Kunskapscentrum Små Avlopp
- 10.30–11.00 **KAFFE i utställningen**
- 11.00–11.10 **Nätverk för kretsloppsarbete och VA-rådgivning**
Mats Johansson, Kunskapscentrum Små Avlopp
- 11.10–11.35 **Samma ansvar – nya lösningar! Kretslopp och VA-rådgivning**
Martin Gustafsson och Andreas Roos, Uddevalla kommun
- 11.35–12.00 **Recipientens behov styr mot kretslopps-lösningar**
Bodil Aronsson Forsberg, Kungsbacka kommun
- 12.00–12.30 **Diskussion**
Vilka viktiga frågor bör vi arbeta vidare med? Sammanfattning och avslutning av förmiddagen
- 12.30–13.30 **LUNCH i utställningen**
- 13.30–13.50 **Så arbetar Sveriges nya myndighet med små avlopp**
Maria Hübinette, Havs- och vattenmyndigheten
- 13.50–14.10 **Små avlopp i Norge – teknik och juridik**
Terje Farestveit, Klima og Forurensingsdirektoratet
- 14.10–14.30 **Erfarenheter av nationell lagstiftning för enskilda avlopp**
Erkki Santala, Finländska Miljöcentralen, Ymparisto
- 14.30–15.00 **KAFFE i utställningen**
- 15.00–15.20 **Små avlopp – ett litet problem i Danmark?**
Karen Sanning och Karin Dahlgren, Naturstyrelsen
- 15.20–15.50 **Diskussion**
- Hur ska vi samarbeta kring små avlopp i Norden?
 - Vilka är de smarta åtgärderna och strategierna?
 - Vilka är fallgroparna?
- 15.50–16.00 **Avslutning & sammanfattning av konferensen**

PROGRAMÖVERSIKT 2012

DAG 1 – TORSDAG 22 MARS

09.30–17.15 Resurshushållning och VA Internationell utblick, Stockholm Water Prize och Avlopp & Kretsloppspriset

Arrangör: Avloppsguiden i samarbete med Cirkulation, WaterAid och Uppsala kommun.

Konferensen tar ett helhetsgrepp på VA-försörjningens resursanvändning – ett hett och efterlängtat tema!
Hur ska VA-systemens resurshantering bli mer hållbar, i en framtid där naturresurserna blir dyrare och alltmer begränsade?

Under dag 1 diskuterar vi:

- Vatten – livsmedel och resurs
 - Energi – viktig fråga för VA-Sverige
 - Avloppets växtnäring är en resurs
- Internationell utblick, presentation av pristagaren av Stockholm Water Prize 2012 och utdelning av Avlopp & Kretsloppspriset. Dagen avslutas med "Konferensens röst", där alla i publiken får chans att tycka till.

17.15 Avloppsguidens pub och mingel i utställningen

19.30 Konferensmiddag på Norrlands nation (puben öppnar kl. 19.00)

DAG 2 – FREDAG 23 MARS

09.00–16.00 PARALLELLT SEMINARIUM 1 Kommunal VA-planering

Arrangör: VA-planeringsguiden och Urban Water

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram säger att kommunerna ska ta fram VA-planer och aktivt arbeta med långsiktig dricksvattenförsörjning. Det kräver nya arbetssätt och kan leda till svåra beslut. I många fall krävs stora investeringar för såväl kommun som för enskilda invånare.

- Nytt på VA-planeringsområdet
- Intressanta kommunexempel
- Föredrag och diskussion på temat "Vem styr VA-planeringen?"

PARALLELLT SEMINARIUM 2 Dagvatten

Arrangör: Dagvattenguiden och Urban Water

Hållbar dagvattenhantering handlar om att undvika att dagvatten förorenas, att bygga resurssnålt och att skapa system som effektivt avskiljer föroreningar. System som också håller länge och är lätta att sköta.

Detta seminarium handlar om hur man med planmässiga, juridiska och tekniska verktyg kan uppnå de mål som finns för god dagvattenhantering.

PARALLELLT SEMINARIUM 3 Små Avlopp

Arrangör: Kunskapscentrum Små Avlopp och Avloppsguiden

Här presenteras resultat och kunskap som kommit ur projektet Kunskapscentrum Små Avlopp. Under eftermiddagen presenteras erfarenheter av att åtgärda små avlopp i Sverige, Danmark, Norge och Finland. Vad kan vi lära av varandra? Experter från de nordiska länderna ger oss nuläget och förslag på smarta strategier och aktiviteter.

FRISTÅENDE ARRANGEMANG

Entreprenörsfredag

Vår Entreprenörsfredag riktar sig till dig som är entreprenör eller konsult inom enskilt och kommunalt VA i Uppsala län. Du får information om Uppsala kommuns regler och blir uppdaterad inom både teknik och juridik. Dessutom tips om hur man kan få stöd i sin affärsutveckling.

Gå på guidad visning i utställningen och hör föredrag från teknikleverantörer. Möjlighet att diskutera med experter och branschföreträdare.

Arrangör: Avloppsguiden, Uppsala Vatten, Maskinentreprenörerna och Uppsala kommun

DAG 3 – LÖRDAG 24 MARS

10.00–15.00 FRISTÅENDE ARRANGEMANG Avloppslördag – för allmänheten

Arrangör: Uppsala kommun, Uppsala Vatten, Avloppsguiden

Husägare som ska åtgärda sitt avlopp har många frågor...

- Vilka krav ställs på mitt avlopp?
- Vilka olika lösningar finns?
- Vem kan hjälpa mig?

På Avloppslördagen kan husägare träffa miljökontoret och entreprenörer, samt besöka utställningen för att se olika avloppsprodukter på marknaden. Under dagen ges kortare föreläsningar.



Utställning med produkter inom små avlopp, dagvatten och annan VA-teknik pågår alla tre dagarna.



INFORMATION

Plats

Uppsala Konsert & Kongress, www.ukk.se. UKK ligger centralt i Uppsala, ca 200 meter från järnvägsstation och flygbussar, 30 km/30 minuter till Stockholm-Arlanda flygplats.

Anmälan

Gå in på vak.avloppsguiden.se och klicka dig fram till konferensens anmälningsformulär.

Pris vid anmälan senast 21 februari

Priset för konferensen är 6600 kr inklusive fika, lunch och middag på kvällen den 22 mars. Medlemmar i Urban Waters brukarförening, Avloppsguiden, Dagvattenguiden och VA-planeringsguiden har 10% rabatt, och betalar endast 5900 kr. Priset för enbart en dag (den 22 eller den 23 mars) är 4500 kr. Medlemspriset för en dag är endast 4050 kr. I priset ingår alla måltider på dagen förutom middag på kvällen (den kan beställas separat, kontakta oss i så fall). För studerande är avgiften 3200 kr för två dagar mot uppvisande av intyg från universitet/skola. Observera att moms tillkommer!

Efteranmälan

Vid anmälan efter den 21 februari är priset för konferensen 7500 kr, och för en av dagarna 5100 kr, medlemmar har 10% rabatt. **Sista anmälningsdag är onsdagen den 14 mars.**

Middag

På kvällen den 22 mars kl 19.30 arrangeras middag på anrika Norrlands nation i Uppsala. Det serveras en tvårätters middag med ekologiska och närproducerade råvaror, och efteråt blir det pub, musik och dans.

Logi

Eventuell logi bokar du själv. Vi har reserverat ett antal hotellrum till **rabatterade konferenspriser t.o.m. den 21 februari**. Se alla uppgifter om vilka hotell det gäller, priser etc. på konferensens webbplats: vak.avloppsguiden.se, under flikarna "deltagare" resp. "utställare".

Utställning

Företag, kommuner, organisationer och föreningar är välkomna att ställa ut såväl projekt som produkter, teknik och tjänster. Kontakta Elin Johansson på tel 0583-406 74, eller via e-post elin@avloppsguiden.se, för mer information om utställningen och bokning av monterplats.

Mer information

På vak.avloppsguiden.se finns mer information. För frågor kring programmet, kontakta Anna Norström, tel: 070-736 53 61, anna@avloppsguiden.se.

För övriga frågor kontakta Katarina Gustafsson/Björn Eriksson, tel: 018-10 48 12 eller 070-326 32 11, konferens@avloppsguiden.se.

Upptäck Uppsala

Uppsala är en fantastisk stad som har mycket att ge. Läs vad som är på gång på www.destination uppsala.se. Kanske stanna en extra dag? Kontakta Destination Uppsala på tel 018-727 48 00.

Uppsala.

Välkommen med din anmälan till Vatten Avlopp Kretslopp 2012

**Den årliga mötesplatsen för alla som arbetar
med små avlopp, VA-planering och dagvatten**

vak.avloppsguiden.se

